

Αριθμ. Πρωτ. ΕΠΙΚΑΙΡΩΝ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ: 1068
Ημερομ. Κατάθεσης: 16/6/2025
Ωρα κατάθεσης: 09:19'

ΕΠΙΚΑΙΡΗ ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς: τον Υπουργό Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, κ. Κυριάκο Πιερρακάκη

Θέμα: Στρεβλώσεις και αισχροκέρδεια στην τραπεζική αγορά, χωρίς αποτέλεσμα οι παρεμβάσεις της Κυβέρνησης.

Κύριε Υπουργέ,

Πριν λίγο διάστημα οι συστημικές τράπεζες παρουσίασαν τα οικονομικά τους αποτελέσματα για το έτος 2024. Μια προσεκτική ανάγνωση των αποτελεσμάτων τους, οδηγεί στο συμπέρασμα ότι το 2024 αποτέλεσε έτος κερδοφορίας ρεκόρ. Τα κέρδη τους ξεπέρασαν τα 4,5 δις. ευρώ υπερβαίνοντας όλους τους στόχους που είχαν τεθεί από τις διοικήσεις των Τραπεζών με αποτέλεσμα μάλιστα να έχουν συγκεντρώσει τα βλέμματα πολλών διεθνών επενδυτών. Τα καθαρά κέρδη των τεσσάρων συστημικών τραπεζών το 2024 ανήλθαν σε 4,532 δις. ευρώ έναντι 3,645 δις. ευρώ το 2023, αυξημένα κατά 24,33%. Η κερδοφορία των Τραπεζών συνεχίστηκε και το πρώτο τρίμηνο του 2025, όπου τα καθαρά κέρδη τους ανήλθαν στα 1,24 δις. ευρώ.

Την ίδια στιγμή οι στρεβλώσεις στην Τραπεζική αγορά συνεχίζονται: Τα έσοδα από τις προμήθειες για τις συστημικές τράπεζες ανέρχονται στα 2,15 δις. το 2024, ενώ τα προηγούμενα χρόνια ανέρχονταν σε 1,80 δις. το 2023, 1,66 δις. το 2022, 1,51 δις. το 2021 και 1,25 δις. το 2020, παρατηρείται δηλαδή μεγάλη αύξηση.

Στα παραπάνω οφείλει να προστεθεί άλλη μια σημαντική στρέβλωση του ελληνικού τραπεζικού συστήματος. Αναφέρομαι στην τεράστια διαφορά μεταξύ επιτοκίου χορηγήσεων και επιτοκίου καταθέσεων. Σύμφωνα με το από 5.3.2025 δελτίο τύπου της Τράπεζας της Ελλάδας το μέσο σταθμισμένο επιτόκιο του συνόλου των υφιστάμενων καταθέσεων παρέμεινε στο 0,49%, ενώ το αντίστοιχο επιτόκιο των δανείων διαμορφώθηκε στο 5,34%. Το περιθώριο επιτοκίου μεταξύ των υφιστάμενων καταθέσεων και δανείων ανέρχεται στις 4,85 εκατοστιαίες μονάδες, πολύ μακριά δηλαδή από τον Ευρωπαϊκό μέσο όρο, όπου το περιθώριο επιτοκίου μεταξύ καταθέσεων και δανείων είναι κάτω από 2%.

Στρεβλώσεις του τραπεζικού συστήματος παρατηρούμε και στον τρόπο κατεύθυνσης των κεφαλαίων των πιστωτικών ιδρυμάτων. Η κατεύθυνση των χορηγήσεων είναι ενδεικτική της υποχρηματοδότησης των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, καθώς αν και ο απόλυτος αριθμός των δανείων που έλαβαν οι μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις αυξήθηκε το 2024, το συνολικό ποσό που έλαβαν (8,98 δις. ευρώ) υπολείπεται σημαντικά του ποσού που έλαβαν οι μεγάλες επιχειρήσεις (16 δις ευρώ). Αξίζει ακόμη να επισημανθεί ότι αν και ο ετήσιος ρυθμός της τραπεζικής επέκτασης προς τον ιδιωτικό τομέα συνολικά επιταχύνθηκε, το 2024, τα δάνεια στεγαστικής πίστης έχουν μειωθεί σε σχέση με το 2023, καθώς όπως προκύπτουν από τα στοιχεία της Ένωσης Ελληνικών Τραπεζών το 2023 χορηγήθηκαν 28.713 στεγαστικά δάνεια, ενώ το 2024 26.832.

Όλα τα παραπάνω αποτελέσματα έχουν προκύψει σε μια χρονική συγκυρία όπου οι τράπεζες έχουν μειώσει σημαντικά τον αριθμό των καταστημάτων τους και έχουν περιορίσει στο 2% έως 3% των συναλλαγών τους μέσω των καταστημάτων, με αποτέλεσμα να έχουν εξοικονομήσει εκατομμύρια ευρώ για τους ισολογισμούς τους. Ενδεικτικά, το 2019 τα τραπεζικά καταστήματα ήταν 1834, ενώ σήμερα είναι 1405 όπως προκύπτει από τα στοιχεία της Ένωσης Ελληνικών Τραπεζών.

Ακόμα στο ζήτημα των προμηθειών, παρά τις «διθυραμβικές» ανακοινώσεις για την κατάργηση ελάχιστων προμηθειών τον Δεκέμβριο του 2024, οι παρακάτω κατηγορίες προμηθειών δεν καταργήθηκαν και συνεχίζουν να ισχύουν κανονικά. Συγκεκριμένα, τα έξοδα εξέτασης φακέλου για τη χορήγηση δανείου, καθώς οι πελάτες των τραπεζών εξακολουθούν να επιβαρύνονται με τα έξοδα που σχετίζονται με τη διαδικασία αξιολόγησης και έγκρισης δανείων από τις τράπεζες, κάτι που περιλαμβάνει τον διοικητικό έλεγχο και την επεξεργασία των εγγράφων. Παραμένει ακόμη σε ισχύ

η προμήθεια για ανάληψη από ΑΤΜ άλλης τράπεζας σε μη απομακρυσμένες περιοχές, καθώς καταργήθηκε η προμήθεια μόνο σε απομακρυσμένες και νησιωτικές περιοχές. Ακόμη, παραμένει η προμήθεια επανέκδοσης τραπεζικής κάρτας, οι πελάτες συνεχίζουν να καταβάλλουν χρέωση σε περίπτωση απώλειας ή φθοράς της κάρτας τους και έκδοσης νέας από την τράπεζα, Υπάρχει, ακόμη το τέλος συνδρομής πιστωτικής κάρτας καθώς οι πιστωτικές κάρτες εξακολουθούν να συνοδεύονται από ετήσιο κόστος συνδρομής, το οποίο διαφέρει ανάλογα με την τράπεζα και το είδος της κάρτας. Τέλος, η προμήθεια για τη μετατροπή συναλλάγματος. Για συναλλαγές σε διαφορετικό νόμισμα, οι τράπεζες συνεχίζουν να επιβάλλουν προμήθειες μετατροπής συναλλάγματος, γεγονός που επηρεάζει όσους πραγματοποιούν αγορές ή αναλήψεις σε ξένο νόμισμα.

Κύριε Υπουργέ, οι πολίτες και οι επιχειρήσεις θα ελαφρυνθούν το 2025 κατά μόλις 150 εκ. ευρώ από τις παρεμβάσεις σας για την μείωση και κατάργηση των τραπεζικών προμηθειών, όταν τα καθαρά έσοδα από προμήθειες το 2024 ανήλθαν στα 2,15 δισ. και συνολικά τα καθαρά κέρδη των τεσσάρων συστημικών τραπεζών το 2024 ανήλθαν σε 4,5 δισ. ευρώ. Η καλπάζουσα κερδοφορία των πιστωτικών ιδρυμάτων βρίσκεται σε πλήρη αναντιστοιχία με την δοκιμαζόμενη πραγματική οικονομία, ιδίως, σήμερα, όπου η πλειοψηφία των πολιτών και των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων είναι αποκλεισμένοι από το τραπεζικό σύστημα έχοντας στην διάθεσή τους ελάχιστα χρηματοδοτικά εργαλεία από τα πιστωτικά ιδρύματα.

Κατόπιν τούτων ερωτάσθε:

- 1) Θα προχωρήσει η κυβέρνηση στην κατάργηση ή την μείωση των προμηθειών που παραμένουν σε ισχύ και επιβαρύνουν τους συναλλασσόμενους;
- 2) Με ποιες ενέργειες προσανατολίζεται η κυβέρνηση να ασκήσει πίεση προς το τραπεζικό σύστημα ώστε να συγκλίνει η μεγάλη διαφορά μεταξύ των επιτοκίων καταθέσεων και των επιτοκίων χορηγήσεων με το μέσο ευρωπαϊκό όρο; Σκοπεύει η Κυβέρνηση να υιοθετήσει -έστω σήμερα- την πρόταση του ΠΑΣΟΚ για την φορολόγηση των κερδών των τραπεζών.

Η ερωτώσα Βουλευτής

Μιλένα Αποστολάκη